

Finansrapport per 31 december 2022

Linköpings kommun

Innehåll

Finanschefens kommentar	3
<i>Finansåret 2022</i>	3
<i>Avkastningen i placeringsportföljerna</i>	3
<i>Risken i placeringsportföljerna</i>	4
<i>Kommunens lån och borgensåtagande</i>	5
<i>Likviditeten</i>	6
<i>Förändringar av placeringar och skulder</i>	6
<i>Utsikter 2023</i>	7
<i>Kommunens planerade aktiviteter 2023</i>	7
Sammanfattning 2022-12-31	7
<i>Likviditet</i>	7
<i>Lån och borgensåtaganden</i>	7
<i>Marknadsvärden placeringar</i>	8
<i>Avstämning mot riktlinjer</i>	8
Koncernen	9
<i>Likviditet</i>	9
Koncernens lån och borgensåtaganden	9
<i>Sammanfattning</i>	9
Kommuninvest	9
Kommunen	10
<i>Borgensåtagande</i>	10
Likviditet, betalningsberedskap och lånefaciliteter.....	10
Kommunens finansnetto 2022	10
Kommunens lån och tillgängliga lånefaciliteter	11
<i>Lån</i>	11
<i>Upplåningsfaciliteter</i>	11
Kommunens placeringar.....	12
<i>Gemensamt för samtliga placeringsportföljer</i>	12
Långsiktiga placeringar	12
<i>Budget och resultatbokförda intäkter</i>	12
<i>Placeringsportföljen</i>	12
Pensionsmedelsplaceringar.....	14
<i>Risk, förändring av marknadsvärde vid förändringar i marknadspriser</i>	14
Placering av koncernlikviditet.....	15
Derivat och ränteswappar	15
Valutaexponering	15
Appendix.....	16
Marknadsdata Riksbanken	16
Ordlista	17

Finanschefens kommentar

Finansåret 2022

Stockholmsbörsen (OMXS30) steg under 2021 med 28,9 procent och det var det bästa börsåret sedan 2009. Under 2022 ändrades snabbt förutsättningarna med krig, inflationsrusningar, räntestegringar och höga elkostnader vilket fick alla världens börser, så även Stockholmsbörsen, att rasa. Stockholmsbörsen gick ner 22 procent under 2022.

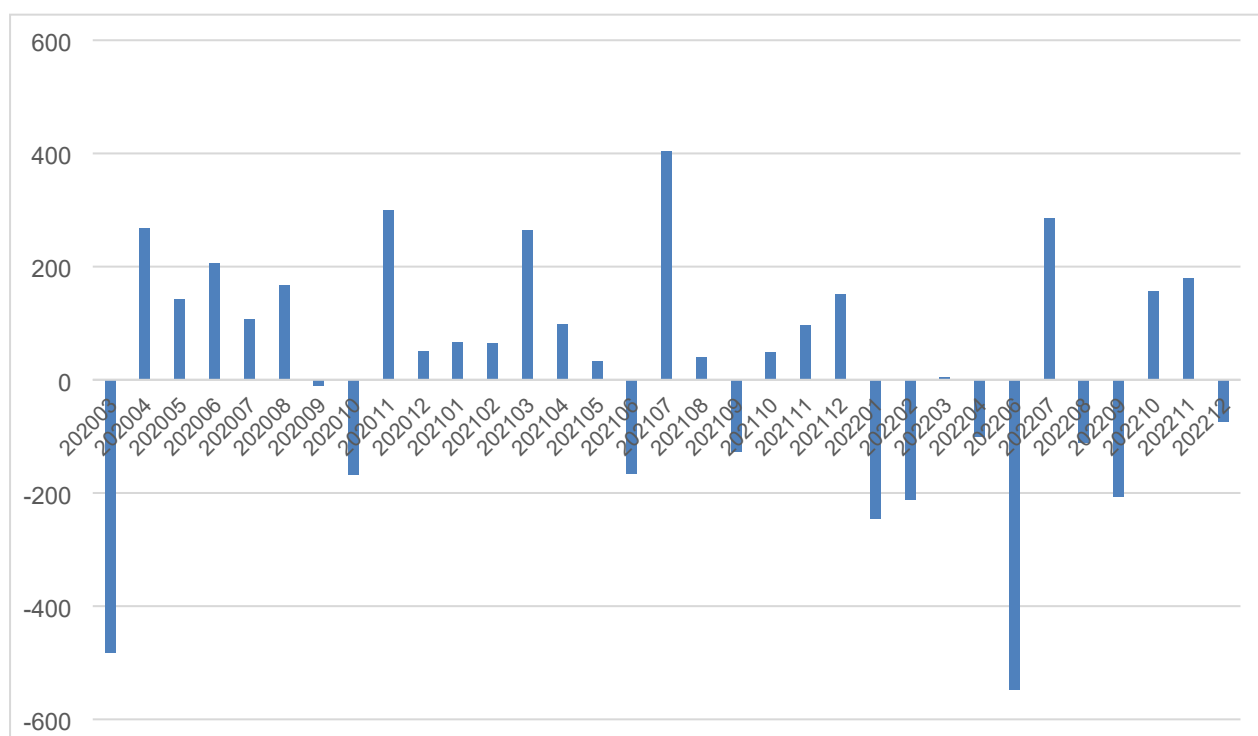

Bild: Visar hur kommunens placeringar skiftar i marknadsvärde mellan 2020-03--2022-12.

Avkastningen i placeringsportföljerna

Kommunens placeringar har följt världens börser och sjunkit i marknadsvärde under året. Både aktier men även räntebärande tillgångar har haft negativ marknadsutveckling. Marknadsvärdet på placeringsportföljerna har under 2022 sjunkit med ca 865 mnkr (vilket ger en minskning av marknadsvärdet med 12 procent) jämfört mot föregående år då marknadsvärdet ökade med 978 mnkr.

Placeringsportfölj	Avkastning portfölj	Avkastning normalportfölj
Långsiktiga placeringar	- 8,72 %	- 9,71 %
Pensionsmedelsplacering	- 11,33 %	- 11,15 %

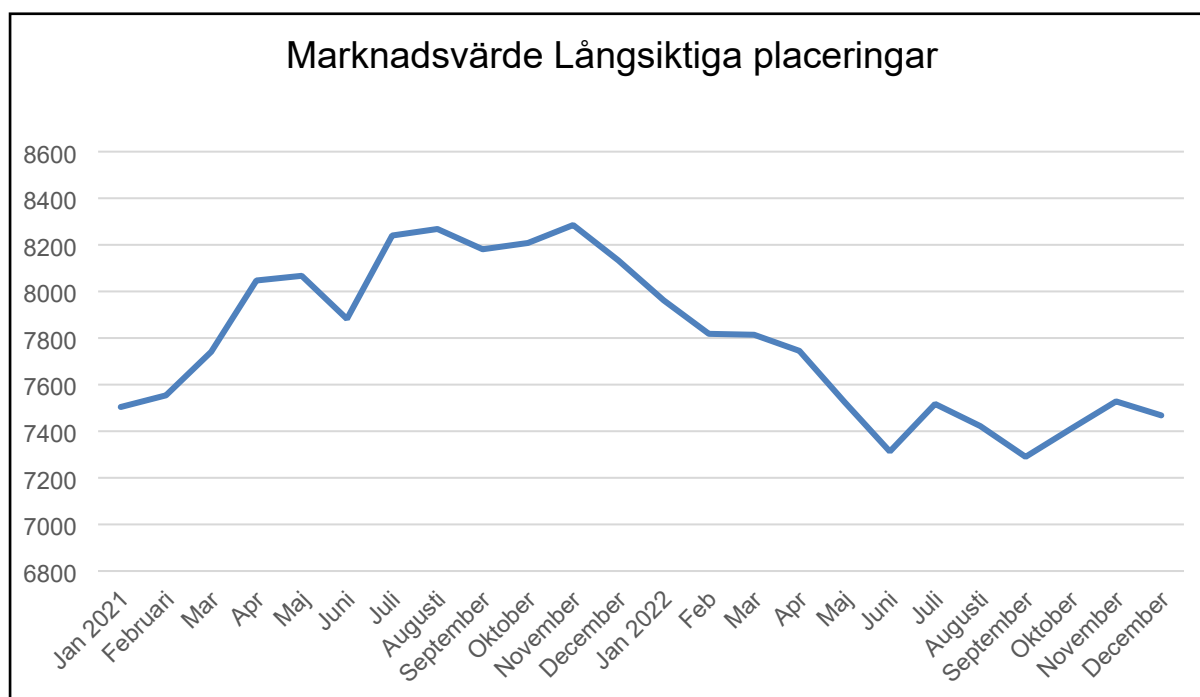
Under 2022 har den långsiktiga placeringsportföljens marknadsvärde sjunkit med 625 miljoner kronor jämfört mot 2021 då portföljens marknadsvärde ökade med 710 mnkr. I procent minskade portföljen med -8,72 procent. Som jämförelse mot ett benchmark där vi viktat vissa generella index så har ett jämförande index gått ner med -9,71 procent.

Marknadsvärderingen av Pensionsmedelsplaceringarna minskade under 2022 med 228 mnkr vilket blir -11,33 procent. Jämfört mot likvärdigt benchmark index som minskat med – 11,15 procent. Detta kan jämföras med 2021 då marknadsvärdet ökade med 268 miljoner kronor.

Placeringsportfölj	Värdeförändring januari-dec 2022 mnkr	Budget 2022
Långsiktiga placeringar	-625	173
Pensionsmedelsplacering	-228	38

Risken i placeringsportföljerna

Risken i placeringarna begränsas genom att olika tillgångsslag med låg eller negativ korrelation kombineras, den så kallade strategiska portföljallokeringen.

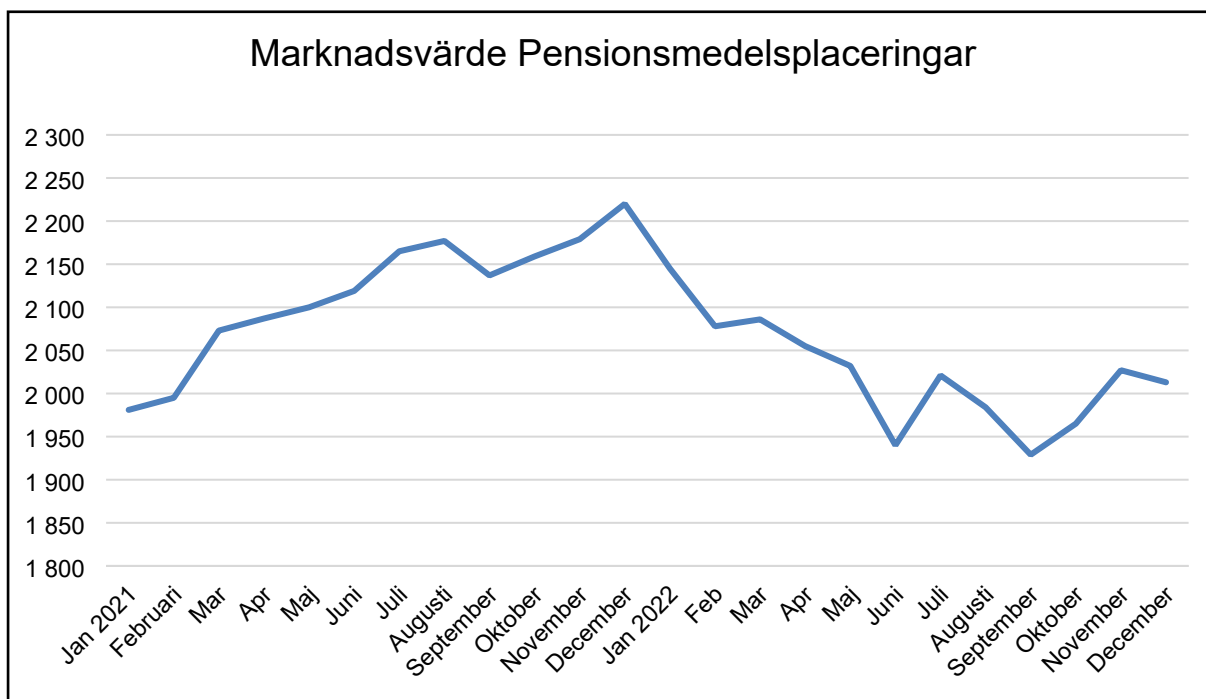

Bild: För att visualisera volatiliteten dvs. de stora svängningarna i de båda portföljerna visas förändringen i de månatliga marknadsvärdena under 2021-2022.

Kommunens lån och borgensåtagande

Kommunens lån

Kommunen en begränsad skuldportfölj huvudsakligen för att finansiera uppförande av simhallen. Lånen uppgick till 900 miljoner kronor vid årsskiftet. Låneramen för 2022 uppgår till 1 200 miljoner kronor.

Snitträntan på lånen inklusive räntesäkringstransaktioner i ränteswappar uppgår till 0,19 %. Vi avser att bibehålla skuldstrukturen med både kort och lång kapitalbindning. Detta kommer att öka räntekostnaderna men minska risken (variationen i lånekostnaderna). Lånekostnaderna för helår 2022 uppgår till 1,7 mnkr.

Lånen är relativt placeringsportföljerna små och kostnaden för kommunens lån får då marginell påverkan på finansnettot.

Kommunens lån	Lån mnkr	Snittränta %	Räntebindning år	Kapitalbindning år
2022-12-31	900	0,19	3,44	2,38

Borgensåtaganden

Kommunens borgensåtagande för koncernbolagens lån har ökat under året då kommunens bolag har ökat sina investeringar. Omfattningen har god marginal till den beslutade lån och borgensramen.

Totalt uppgår borgensramen uppgår till 23 730 mnkr.

Kommunens borgensåtagande mnkr	2022-12-31	2021-12-31
Kommunens borgensåtagande	18 086	17 529

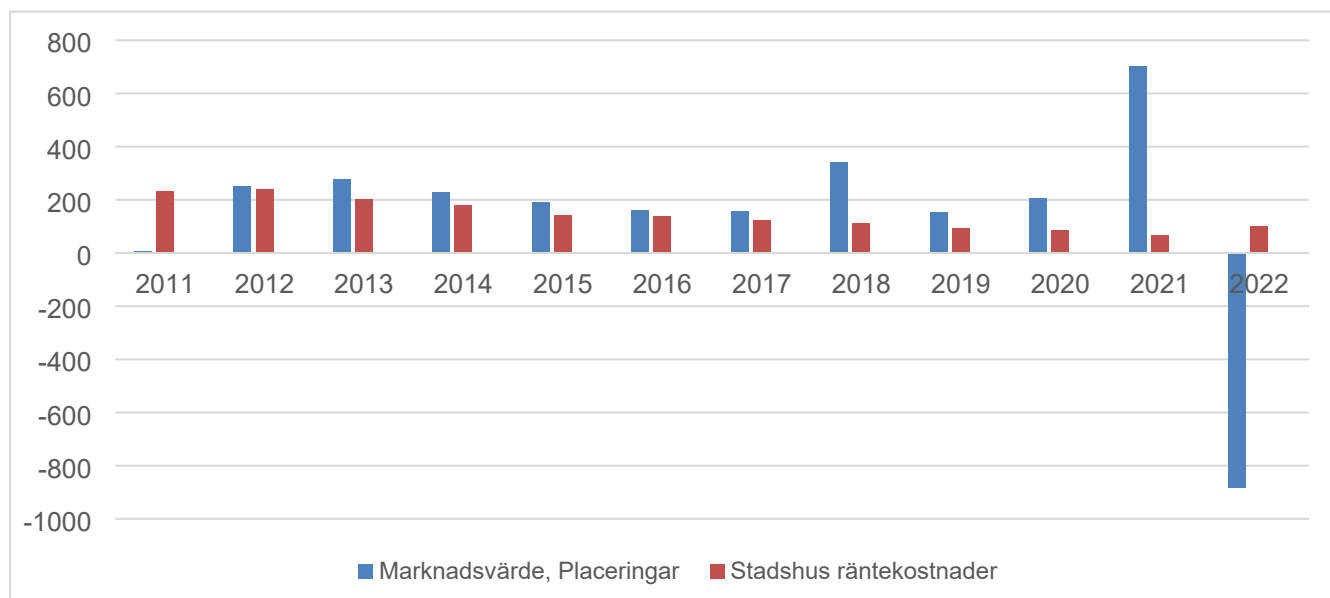
Likviditeten

Likviditeten är för närvarande god både för kommunen och koncernen. Både kommunen och stadshusbolagen lånefinansierar investeringar eller använder överskottslikviditet. Kommunen har dessutom en checkkredit till koncernkontot, på 2 100 miljoner kronor (outnyttjad vid årsskiftet) Kommunen ser i dagsläget inga likviditetsproblem.

Förändringar av placeringar och skulder

Under våren 2022 startades en utredning kring upplägget med kommunens placeringar och Linköpings stadshus skulder.

2009 bildades nuvarande upplägg då Linköpings stadshus köpte aktierna i de kommunala dotterbolagen av Linköpings kommun för 5 450 mnkr. Stadshus lånade beloppet på kapitalmarknaden och kommunen placerade likviden på marknaden. Detta upplägg har fungerat mycket bra i en marknad med positiv utveckling på börsen och lågt ränteläge.

2020 ändrades redovisningsreglerna och krav på marknadsvärdering av kommunens placeringar infördes. Detta resulterar i att kommunen månadsvis måste rapportera icke realiserade reavinster och reaförluster i kommunens resultaträkning vilket gör det svårt att budgetera i den volatilitet som finns.

Kommunfullmäktige beslutade 2022-11-22 att avveckla 5 450 mnkr av placeringarna och återbetala 5 450 mnkr av Stadshus skulder. Detta kommer ge lägre volatilitet men också minskade möjligheter till utdelning av placeringsportföljen men samtidigt låga räntekostnader för Linköpings stadshus och således möjlighet till ökad utdelning till kommunen.

Utsikter 2023

De oroligheter som året startade med – krig i närområdet, stigande inflation, högre räntor, sjunkande börser och höga elkostnader fortsätter även in i 2023.

Det är svårt att sia om framtiden med oroligheter i världen men vad man kan vänta sig är dock större kursrörelser på världens börser under 2023 och därför ska man ha rimliga förväntningar på avkastningen under nästa år.

Kommunens planerade aktiviteter 2023

Under 2023 kommer avvecklingsplanen av kommunens placeringar och Stadshus skulder att genomföras. Genomlysning av tillhörande finansregler och policys kommer även att göras.

Under hösten planerar finansenheten en analys av pensionsportföljens upplägg och framtida pensionsåtaganden.

Sammanfattning 2022-12-31

Likviditet

Likviditeten är för närvarande tillfredställande, både för kommunen och koncernen.

Likviditet	2022-12-31	2022-12-31	2021-12-31	2021-12-31
Belopp, mnkr	Bankkonto	Outnyttjad kredit	Bankkonto	Outnyttjad kredit
Kommunens likviditet	-495	1 200	560	600 ¹
Koncernens likviditet*	2 245*	2 100	547*	2 100

*Exklusive likviditetsplaceringar marknadsvärde cirka 228 miljoner kronor (föreg. år 240 mnkr)

Lån och borgensåtaganden

Lån och borgensåtagande ökade under 2022 men omfattningen har god marginal till den beslutade lånen och borgensramen.

Lån och borgen	2022-12-31	2021-12-31	Förändring
Belopp, mnkr			
Koncernens lån	19 616	18 977	639
Kommunens borgensåtagande	18 086	17 529	557
Lån och borgensram	23 730	25 133	-1 403

¹ Kommunens kredit ingår i koncernvalutakontots kredit, 2 100 miljoner kronor

Marknadsvärden placeringar

Kommunens placeringar minskat i marknadsvärde med 865 mnkr.

Notera att marknadsvärde per 2022-12-31 ska ses som en ögonblicksbild och att tabellen nedan avser marknadsvärdesförändringar för portföljernas totala tillgångar.

Marknadsvärden placeringsportföljerna Belopp, mnkr	2022-12-31	2021-12-31	Förändring	Kommentar
Långsiktiga placeringar ²	7 170	8 133	-963	Uttag 150 mnkr
Pensionsmedelsplaceringar	2 013	2 220	-207	
Placering av koncernkontolikviditet	228	240	-11	Insättn. 100 mnkr

Avstämning mot riktlinjer

- Samtliga placeringstransaktioner under 2022 har granskats av Back Office. Back Office har en kontrollfunktion och har ansvar att rapportera avvikelser.
- Placeringsportföljernas tillgångsfördelning följer kommunstyrelsens beslutade minimi- och maximinivåer, det kontrolleras av Back Office
- Samtliga affärer utförda under delegation har rapporterats till kommunstyrelsen

² Övriga placeringar ingår från och med 2021

Koncernen

Likviditet

Koncernens betalningsberedskap och bankkontolikviditet är god. Per 31 december 2022 var saldot på koncernkontot 2 245 miljoner kronor. Det finns en outnyttjad kredit på 2 100 miljoner kronor. Koncernkonto har dessutom likvida placeringar med ett marknadsvärde på 228 miljoner kronor.

Bankkontosaldot varierar stort under året beroende på den kortfristiga likviditeten hos kommunen och respektive bolag.

Koncernens lån och borgensåtaganden

Sammanfattning

Koncernens utestående lån per sista december uppgår till cirka 19 271 miljoner kronor, en ökning med 282 miljoner kronor mot föregående år.

Omfattningen av kommunens borgensåtagande, 18 086 miljoner kronor, gentemot koncernbolagens förpliktelser, är även den inom kommunfullmäktiges beslutade borgensram 22 530 miljoner kronor.

Kommuninvest

Kommunen blev medlem i Kommuninvest 2017. Sedan dess har Kommunen, AB Stångåstaden, Lejonfastigheter AB, Linköpings Stadshus AB och Tekniska verken AB med dotterbolag gjort lånetransaktioner om totalt 8 945 miljoner kronor. Kommunen borgar för dessa lån och borgensavgifter tillfaller kommunens finansnetto.

Tabell låneskuld 2022-12-31

Belopp, mnkr	Låneskuld	Låneskuld	Förändring	Upplåning i
	2022	2021	låneskuld	Kommuninvest
Linköpings kommun	900	900	0	100
Tekniska Verken inkl. MSE	2 385	2 598	-213	1 995 ³
Lejonfastigheter	3 813	3 900	-87	2 050
Stångåstaden	3 771	3 441	300	1 500
Sankt Kors	2 169	2 019	150	0
ResMex	276	92	184	0
Stadshus AB	5 957	6 039	-82	3 300
Summa	19 271	18 989	282	8 945

³ Tekniska verken 1 650 miljoner kronor

Tabell borgensåtaganden 2022-12-31

Belopp i mnkr	Borgen 31/12 2022	Förändring borgen	Borgen 31/12 2021
Tekniska verken	2 100	50	2 050
Lejonfastigheter	3 813	-87	3 900
Stångåstaden	3 771	300	3 441
Sankt kors	2 169	150	2 019
Resmex	276	184	132
Stadshus	5 957	-30	5 987
Summa	18 086	485	17 529

Enligt gällande borgenspolicy tecknar kommunen generellt ingen ny borgen för andra aktörer än helägda bolag. Annan nyteckning kräver särskilt beslut i Kommunfullmäktige.

Kommunen

Borgensåtagande

Borgensåtaganden för koncernbolagens upplåning uppgår till 18 086 miljoner kronor, en ökning med 485 miljoner kronor mot föregående år. Borgensramen är 22 530 miljoner kronor.

Likviditet, betalningsberedskap och lånefaciliteter

Kommunens bankkontolikviditet uppgår till cirka minus 495 miljoner kronor per 2022-12-31. Kommunens checkkredit på 2 100 miljoner kronor är outnyttjad.

Kommunens finansnetto 2022

Från och med räkenskapsår 2019 finns en ny kommunal redovisningslag och Rådet för kommunal redovisning (RKR) har gjort en översyn av samtliga rekommendationer. Några av de nya reglerna får stor betydelse för Linköpings kommun då kommunen har stora externa placeringar och årliga utdelningar från kommunens bolag. Reglerna innebär bland annat att kortsiktiga förändringar i placeringsportföljernas marknadsvärden ska bokföras som intäkter eller kostnader. Det innebär att variationen i de enskilda kalenderårsresultaten kan bli betydande.

Per den 31 december 2022 har resultatet påverkats negativt med -865 miljoner kronor avseende orealiserat resultat för finansiella omsättningstillgångar. Balanskravsresultatet påverkas däremot inte av de förändrade redovisningsprinciperna.

Budgetavvikelse för finansnettot för helår 2022 uppgår till -963 miljoner kronor. En mer utförlig beskrivning av finansnettot 2022 finns i årsredovisningen.

Kommunens lån och tillgängliga lånefaciliteter

Lån

Per 2022-12-31 har kommunen 900 miljoner kronor i externa lån. Kommunens låneram uppgår till 1 200 mnkr.

Snitträntan på lånen inklusive räntesäkringstransaktioner i ränteswappar uppgår till 0,19 %. Kommunen avser att bibehålla skuldstrukturen med både kort och lång kapitalbindning. Detta kommer att öka räntekostnaderna men minska risken (variationen i lånekostnaderna). Lånekostnaderna för helår 2021 uppgår till 1,7 mnkr.

Kommunens lån	Lån mnkr	Snittränta %	Räntebindning år	Kapitalbindning år
2022-12-31	900	0,19	3,44	2,38

Upplåningsfaciliteter

Kommuninvest

Upplåningen hos Kommuninvest uppgår till 100 miljoner kronor, lånet har knappt fyra års löptid.

Koncerngemensamt långfristig marknadsupplåning

Kommunen har under året lånat 500 miljoner kronor via det koncerngemensamma låneprogrammet (MTN, Medium Term Notes). Lånet är en grön obligation kopplat till finansieringen av simhallen. Linköpingsgruppen har skapat ett ramverk där även kommunen kan låna till gröna investeringar.

Koncerngemensamt certifikatsprogram

Certifikatsupplåningen uppgår till 300 miljoner kronor, löptiden är vanligtvis tre månader och omsätts varje kvartal. Kommunen planerar att fortsätta att låna i certifikat under 2023.

Placeringsportföljerna som möjlig källa till finansiering

Som beskrevs i avsnittet Likviditet så är försäljningar av värdepapper också en möjlig finansieringskälla. En stor del av placeringarna kan omvandlas till likviditet inom ett par bankdagar.

Kommunens placeringar

Gemensamt för samtliga placeringsportföljer

Kommunfullmäktige beslutar om att avsätta medel i olika placeringsportföljer, Kommunstyrelsen beslutar om hur placeringarna ska fördelas i olika tillgångsslag. Kommunstyrelsen beslutar också om en riskinstruktion där begränsningar i finansiella risker, som motpartsrisker, derivatrisker anges.

Portföljkonceptet innebär att avsätta medel inte ingår i kommunens likviditet, undantag är koncernkontots likviditetsplaceringar vilka räknas i koncernlikviditeten. Men portföljernas bokförda resultat, intäkter och kostnader, ingår i kommunens samlade resultat och redovisas under finansnettoposten.

Placeringarnas huvudsakliga syfte är att bidra till finansieringen av kommunens budget.

Långsiktiga placeringar

Den långsiktiga placeringsportföljen skapades för att möta 2009 års nya regler avseende avdragsbegränsningar i koncerninterna lån. Linköpings stadshus köpte aktierna i dotterbolagen av Linköpings kommun för 5 450 mnkr och fick således en skuld att hantera och kommunen fick 5 450 mnkr att placera i marknaden. Inga nya medel har tillförts sedan dess samt att räntor, utdelningar i stor omfattning har återinvesterats i portföljen. Sammanlagd har uttag gjorts under åren på 900 mnkr som gått till kommunens verksamhet.

Upplägget med Stadshus skuldhantering och kommunens placeringspolicy har fungerat mycket bra i en marknad med låga räntor och stigande börser. För tre år sedan skärptes redovisningsreglerna och krav på marknadsvärdering av kommunens placeringar infördes vilket ger en svårighet att styra mot ett budgetmål då volatiliteten gör att placeringarnas marknadsvärde (icke realiserade vinster och förluster) varierar mycket. Under hösten 2022 beslutade Kommunfullmäktige att avveckla de upplägget som togs fram 2009 och att sälja av 5 450 mnkr av placeringarna för att återbetala 5 450 mnkr av Stadshus skulder. Med en lägre placerings-volym kommer uppföljningen mot budget bli enklare.

Budget och resultatbokförda intäkter

Budget och uppföljning av intäkter Långsiktiga placeringar, belopp mnkr	Budget 2022	Resultat helår 2022	Budgetavvikels e
Resultatbokförd avkastning finansiella placeringar, räntor utdelningar, vinster, nedskrivningar	173	-502	-675
Summa	173	-502	-675

Placeringsportföljen

Med nedåtgående börser och stigande räntor har de långsiktiga placeringarna genererat ett minskat marknadsvärde med 625 miljoner kronor, och uppgår till 7 170 miljoner kronor per 31/12-2022. Placeringarna följer kommunstyrelsens beslutade max- och miniminivåer.

Marknadsvärden och avstämning mot placeringsriktlinjerna, KS 2017-04-18 § 188

Tillgångsslag	Marknadsvärde 2022-12-31 mnkr	Procent av totalportföljen	Min %	Normal %	Max %
Räntebärande inklusive kassa	5 000	71 %	60	64	100
Svenska aktiefonder	741	10 %	0	18	35
Globala aktiefonder	1 098	15 %	0	9	35
Hedgefonder/Specialfonder	317	4 %	0	9	15
Totalt placeringar	7 156	100 %		100	
Övriga tillgångar					
Upplupna räntor, upplupna fondrabatter	14				
Totalt tillgångar	7 170				

Risk, förändring av marknadsvärde vid förändringar i marknadspriser

Marknadsrörelse	Räntor +1 % eller -1 %	Börsen +20 % eller -20 %
Marknadsvärde, mnkr	-58 / + 58	+ 368 / - 368

Marknadsrisken i portföljen definieras som förändring av marknadsvärdet vid en procentenhets upp/nedgång i marknadsräntorna och en upp- eller nedgång i aktiepriser med 20 procent.

Vid en procentenhets förändring av marknadsräntorna ökar eller minskar portföljvärdet med 58 miljoner kronor.

Vid en börsuppgång/nedgång om 20 procent ökar/minskar portföljens aktiefonder i värde med 368 miljoner kronor. Beräkningen är en förenklad riskanalys då kommunens aktiefonder inte samvarierar fullt ut med aktieindex.

Specialfondernas/hedgefondernas och blandfondernas risk är inte inräknat i ovan då kursen på dessa varken följer börsens- eller marknadsräntornas utveckling.

Pensionsmedelsplaceringar

Kommunen har årligen, från 1997, avsatta medel för att täcka en del av framtida pensionsutbetalningar. Avkastning på dessa pensionsmedel avlastar kommunens driftsbudget. Kommunfullmäktige beslutar årligen om nya avsättningar och uttag från pensionsmedelsförvaltning.

Placeringarna motsvarade vid årsskiftet 100 procent av pensionsavsättningen som är intjänad från och med 1998.

Budget och resultatbokförda intäkter

Budget och intäkter från pensionsmedelsplaceringar, belopp mnkr	Budget 2022	Resultat helår 2022	Budgetavvikelse
Resultatbokförd avkastning	38	-207	-245
Summa	38	-207	-245

Den negativa budgetavvikelsen på - 245 miljoner kronor, förklaras av nedgång på globala börser och uppgång på räntekurvan.

Marknadsvärden och avstämning mot placeringsriktlinjerna, KS 2017-04-18 § 188

Tillgångsslag	Marknadsvärde 2022-12-31, mnkr	Procent av totalportföljen	Min %	Normal %	Max %
Räntebärande inklusive kassa	1 288	64 %	50 %	60 %	100 %
Svenska aktiefonder	550	27 %	15 %	25 %	35 %
Globala aktiefonder	110	5%	0 %	10 %	35 %
Hedgefonder	61	3%	0 %	5 %	10 %
Totalt	2 009	100%		100 %	
Övriga tillgångar⁴	3				
Totala tillgångar	2 013				

Placeringarna följer de av Kommunstyrelsen beslutade min- och maxnivåerna.

Risk, förändring av marknadsvärde vid förändringar i marknadspriser

Marknadsrörelse	Räntor +1 % eller -1 %	Börsen +20 % eller -20 %
Marknadsvärde, mnkr	-17 % / + 17%	+ 132 % / - 132 %

Marknadsrisken definieras på samma sätt som för den långsiktiga placeringsportföljen, ovan.

⁴ Upplupna räntor och intjänade men ännu inte utbetalda rabatter

Placering av koncernlikviditet

Kommunen och kommunens bolag samlar koncernens samlade likviditet på ett bankkonto, koncernvalutakonto, KVK. Kommunens finansfunktion ansvarar för att placera en del av koncernvalutakontots likviditet i kortfristiga räntebärande placeringar med låg kredit- och ränterisk. Kommunen står för hela risken i placeringarna och därför tillfaller hela avkastningen kommunens finansnetto.

KVK-portföljen är den minsta av kommunens placeringsportföljer. Aktuellt marknadsvärde 2022-12-31 uppgår till cirka 228 miljoner kronor.

Ränterisken vid 1 procent justering i marknadsräntorna uppgår till - + 2 miljoner kronor.

Derivat och ränteswappar

Enligt finansreglerna ska kommunens använda derivat i syfte att uppnå önskad riskexponering på ett kostnadseffektivt sätt.

Kommunen har därför ingått i swapavtal och betalar fast ränta och erhåller rörlig ränta i syfte att förlänga räntebindningstiden i skuldportföljen. Vid årsskiftet hade kommunen ingått fyra swapavtal om 100 miljoner kronor per avtal.

Valutaexponering

Kommunen tar inga valutapositioner och är inte direkt exponerad mot kursrörelser i valutamarknaden.

Upptagna lån är i svenska kronor.

Placeringsportföljerna har investerat i en fond med europeiska obligationer som noteras i EUR. Fonden säkrar valutarisken så att placeringens avkastning är oberoende av hur den svenska kronan handlas mot EUR.

En del av kapitalet placeras i globala aktiefonder, fonder som köper utländska aktier och som handlas i annan valuta än i svenska kronor. Dessa placeringar medför därför en indirekt exponering mot andra valutor. Valutarisken beaktas vid val av strategisk portföljkomposition det vill säga hur stor andel globala aktier som portföljen ska innehålla.

Generellt gäller att förekomsten av globala aktier i en blandad portfölj ökar diversifieringen och minskar risken, variationen i avkastning. Minskad risk betyder att avkastningen blir mer stabil.

Appendix

Marknadsdata

Riksbanken

Riksbankens höjde styrräntan fyra gånger under 2022 och vid Riksbankens möte i november 2022 beslöts en styrränta på 2,5 procent.

Dessförinnan hade styrräntan varit negativ eller noll procent sedan februari 2015.

Riksbanken prognostiserar styrräntan till strax under 3 procent i början av 2023.

Styrräntan, riksbankens estimat från den

Riksbanken reporänta, Kvartalsmedelvärden %	2022 kvartal 3	2022 kvartal 4	2023 kvartal 4	2024 kvartal 4	2025 Kvartal 4
Reporäntan	0,83 (0,00)	2,00 (0,00)	2,84 (0,00)	2,84 (0,00)	2,84

Källa: Riksbanken

Övrig marknadsdata

Avkastning	2022-12-31
S&P 500, aktier USA, 2022	-19,44 %
Sv, börsen SIXPRX	-22,77 %

Ordlista

STIBOR

Stockholm Interbank Offered Rate är en daglig referensränta som beräknas som ett aritmetiskt medelvärde av de räntor som bankerna SEB, Nordea, Svenska Handelsbanken, Swedbank och Danske Bank ställer till var för utlåning i svenska kronor.

Penningpolitik

Åtgärder som en centralbank vidtar för att upprätthålla prisstabilitet i ekonomin.

Styrränta

Räntor som en centralbank sätter i penningpolitiskt syfte. I Sverige är det reporäntan samt in- och utlåningsräntan till banksystemet.

Reporänta

Riksbankens viktigaste styrränta genom vilken Riksbanken kan styra de korta marknadsräntorna med avsikt att påverka inflationen. Bankerna betalar reporänta när de lånar pengar i Riksbanken via Riksbankens repotransaktioner. Vid tillfällen då bankerna placerar pengar i Riksbanken kan de i stället köpa riksbankscertifikat. Bankerna erhåller reporänta vid placering i riksbankscertifikat.

Högonkonjunktur

Den ena fasen i en konjunkturcykel, i regel präglad av hög sysselsättning, stor investeringsaktivitet och stigande priser. Motsats: lågonkonjunktur eller recession.

Inflationstryck

Allmänna prisökningar som gör att pengarnas värde minskar, det vill säga att man kan köpa färre varor och tjänster för samma mängd pengar. Motsatsen är deflation.

Riksbankens direktion

Sex ledamöter som utses av riksbanksfullmäktige med mandatperioder på fem eller sex år. Direktionen ansvarar för Riksbankens verksamhet och fattar beslut om penningpolitiken, frågor om finansiell stabilitet, marknadsoperationer och betalningsväsende.

Centralbank

Institution som ansvarar för penningpolitiken i ett land eller valutaområde, det vill säga fastställer en ränta för att bevara värdet på pengar. En centralbank ansvarar normalt även för att stabiliteten i betalningsväsendet kan upprätthållas och ger ut kontanta betalningsmedel. Riksbanken är Sveriges centralbank. I andra länder kan centralbanker också ha andra uppgifter, till exempel ansvara för den finansiella tillsynen eller förvalta statsskulden.

Swapavtal

Avtal som två parter ingår för att byta ut en valuta eller en ränta mot en annan valuta respektive ränta under en i förväg bestämd tidsperiod och i enlighet med vissa villkor.

Obligation

Räntebärande löpande skuldförbindelse som kan ges ut av staten, kommuner, kreditmarknadsbolag, hypoteksinstitut eller större företag. En obligation har lång löptid, minst ett år. Obligationens nominella belopp återbetalas när löptiden gått ut, och under tiden får innehavaren av obligationen periodiska utdelningar (räntor).

Ränterisk

Risken för att värdet på ett räntebärande värdepapper sjunker till följd av att marknadsräntorna stiger.

Likviditet

Mått på ett företags eller en organisations betalningsförmåga på kort sikt. Kan även beskriva hur snabbt det är möjligt att omsätta en tillgång i pengar.